

KONKURENTSIAMET

OÜ Tootjavastutusorganisatsioon
Lepingulised esindajad advokaat Kristo Pullerits
ja vandeadvokaat Elo Tamm
Advokaadibüroo COBALT

Teie: 24.04.2025

Meie: 29.04.2025 nr 5-1/25-0011-035-9

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: kristo.pullerits@cobalt.legal.

Vaide tagastamine

1. Asjaolud

13.02.2025 esitas OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO või taotleja) Konkurentsiametile taotluse riikliku järelevaevamenetluse algatamiseks ja ettekirjutuse tegemiseks Mittetulundusühingule Eesti Jäätmehoolduskeskus (EJHK) turgu valitseva seisundi kuritarvitamise lõpetamiseks konkurentsiseaduse (Konks) § 16 p 2 tähenduses ning edasisest rikkumisest hoidumiseks.

07.04.2025 teavitas Konkurentsiamet teatega nr 5-4/2025-035-7 järelevaevamenetluse alustamata jätmisest. Teates selgitas amet muuhulgas EJHK suhtes järelevaevamenetluse algatamata jätmise põhjuseid.

24.04.2025 esitas TVO lepinguline esindaja vaide Konkurentsiameti 07.04.2025 teatele nr 5-4/2025-035-7, millega taotleti asjas uue otsuse tegemist ning EJHK tegevuse kontrollimiseks järelevaevamenetluse algatamist.

Konkurentsiamet tagastab OÜ-le Tootjavastutusorganisatsioon vaide haldusmenetluse seaduse (HMS) § 72 lg 2 ja § 79 lg 1 p 1 alusel alljärgnevatel põhjustel.

2. Vaide tagastamise põhjendused

Vastavalt HMS § 72 lg-le 2 vaidlustatakse haldusmenetluse toimingud koos haldusaktiga (sisulise otsusega). Erandina on haldusaktist eraldi võimalik vaidlustada üksnes HMS § 72 lõikes 3 märgitud menetlustoiminguid.

TVO on esitanud vaide Konkurentsiameti 07.04.2025 teate peale, millega amet teavitas taotlejat järelevaevamenetluse algatamata jätmisest. Juhime tähelepanu, et teade järelevaevamenetluse algatamata jätmise kohta ei ole haldusakt HMS § 51 lg 1 tähenduses, vaid toiming.

Selgitame, et järelevaevamenetluse algatamise üle otsustamine toimub haldusmenetluses, mille tulemuseks saab olla kas HMS § 43 lg 4 p 1 mõttes toimingu sooritamine (JVM algatamine) või HMS § 43 lg 4 p 2 mõttes toimingu sooritamata jätmine (JVM algatamata jätmine).

Oluline on rõhutada, et järelevaevamenetluse algatamise üle otsustamine toimub haldusorgani kaalutusõiguse alusel. Isikul puudub subjektiivne õigus nõuda järelevaevamenetluse algatamist või konkreetse meetme rakendamist kolmanda isiku suhtes, kui vastavad normid jätavad

Konkurentsiametile kaalutlusruumi (RKHKo 22.10.2014 nr 3-3-1-42-14, p 12). Haldusorgan hindab, kas esitatud teave ja asjaolud annavad piisava aluse ja ajendi menetluse alustamiseks. Järelevalvemenetluse algatamata jätmisel lõpeb esialgse taotleja suhtes toimingute menetlus põhjendatud otsusega toimingut mitte sooritada (HMS § 43 lg 4 p 2), mitte haldusmenetlust lõpetava ja isiku õigusi või kohustusi mõjutav haldusaktiga.

Eeltoodut arvestades tuleb Konkurentsiameti 07.04.2025 teadet käsitleda kui ameti kaalutlusotsust jätta taotletud toiming sooritamata ehk järelevalvemenetlus algatamata. Sellise kaalutlusotsuse vaidemenetluses iseseisvalt vaidlustamine HMS § 72 lõike 2 kohaselt ei ole üldreeglina võimalik.

Vaidemenetluses saab menetlustoimingu haldusaktist eraldi vaidlustada, kui selline võimalus on seaduses sõnaselgelt sätestatud (RKHKm 18.01.2024 nr 3-22-2296, p 13). KonkS ei sätesta isiku vaideõigust taotluse läbivaatamata jätmise suhtes. Niisamuti ei näe KonkS ette isiku õigust nõuda ametilt vaidemenetluses järelevalvemenetluse algatamise üle uuesti otsustamist. Seega pole täidetud ka HMS § 72 lg-s 3 sätestatud erandi kohaldamise eeldused.

Järelevalvemenetluse algatamise üle piirdub sisuline kontroll vaid kaalutlusreeglitest kinnipidamise hindamisega halduskohtumenetluses (HKMS § 158 lg 3). Seda vaid tingimusel, kui see rikub kaebaja mittemenetluslike õigusi, sõltumata haldusaktist või lõplikust toimingust, või kui menetlustoimingu õigusvastasus tingiks vältimatult kaebaja õigusi rikkuva haldusakti andmise või lõpliku toimingu tegemise (HKMS § 45 lg 3). Vaidemenetluses aga puudub võimalus sellise menetlusliku kaalutlusotsuse iseseisvaks vaidlustamiseks.

Vastavalt HMS § 79 lg 1 p-le 1 vaie tagastatakse, kui isikul puudub õigus vaie esitada.

Kokkuvõtlikult on Konkurentsiamet seisukohal, et järelevalvemenetluse algatamata jätmine ei saa olla vaidemenetluse esemeks HMS § 72 tähenduses, mistõttu tuleb vaie isikule tagastada.

Eeltoodut arvestades tagastab Konkurentsiamet OÜ Tootjavastutusorganisatsioon 24.04.2025 esitatud vaide Konkurentsiameti 7.04.2025 teatele nr 5-4/2025-035-7, millega amet teavitas taotlejat Mittetulundusühingu Eesti Jäätmehoolduskeskus suhtes järelevalvemenetluse algatamata jätmisest.

Vastavalt HMS § 87 lõikele 1 on isikul, kelle õigusi on vaidemenetluses rikutud, õigus pöörduda halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras kaebusega halduskohtusse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Lepikult
valdkonna juht
konkurentsi haldusmenetluse valdkond